

*„Mały przedszkolak
w wielkim świecie”*

**Program
profilaktyczno - wychowawczy
Przedszkola im. Przyjaciół Kubusia Puchatka
w Gołkowicach**

Gołkowice 2024r.

PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 854).
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 750 i 854).
3. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 986).
4. Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017r., poz.356 ze zm.).
5. Rozporządzenie MEN z 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i przedszkoli (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 2736).
6. Rozporządzenie MEN z 25 sierpnia 2017 r. w sprawie prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2017r., poz. 1646).
7. Rozporządzenie MEN z 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2198).
8. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2023 r., poz. 1798).
9. Rozporządzenie MEN z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (t.j. Dz. U. z 2024 r, poz. 15).
9. Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 560).

Edukacja przedszkolna to bardzo ważny krok na drodze edukacji dziecka. Dziś już wiemy na pewno, że doświadczenia edukacyjne zdobywane w wieku przedszkolnym mają bardzo duży wpływ na przebieg edukacji szkolnej i późniejsze losy człowieka. Wynika to między innymi z faktu, że jest on okresem najintensywniejszych przemian rozwojowych, dotyczących procesów poznawczych, osiągnięcia kolejnego stadium dojrzałości fizjologicznej i budowania podstawowych struktur osobowości. Dziecko, niczym gąbka, chłonie informacje ze świata zewnętrznego i próbuje poskładać je w całość obrazującą rzeczywistość, budując fundamenty dalszego własnego rozwoju. Przedszkole jest niezwykle istotnym instrumentem wychowania i edukacji. Zajęcia przedszkolne wpływają pozytywnie na rozwój, poszerzają i wzbogacają zakres oddziaływań na dziecko. Uczęszczanie do przedszkola stwarza możliwości lepszego zaspokajania szybko rosnących potrzeb społecznych, poznawczych i emocjonalnych dziecka. Daje okazję do ujednolicenia i wzbogacenia oddziaływań wychowawczych i edukacyjnych oraz do profesjonalnego zdiagnozowania przez pedagogów (czasem także psychologów) poziomu rozwoju dziecka, profilaktyki zaburzeń, a w przypadku zauważenia nieprawidłowości do szybkiego udzielenia mu pomocy. Należy zwrócić uwagę na znaczenie dobrze zaplanowanej i realizowanej pracy z dziećmi w wieku 3-4 lat, gdyż w tym okresie istotnym przemianom podlega relacja dziecka z otoczeniem w zakresie uczenia się, rozumienia, nabywania doświadczeń, eksperymentowania.

Ten program ma służyć ukierunkowanemu wspomaganie rozwoju dzieci. Zakłada on, że rozwój dziecka jest wspólnym przedsięwzięciem dziecka i nauczyciela. Codzienne kontakty obu stron to współpraca i dialog, wymiana wiedzy i doświadczeń, wzajemne korzystanie ze swych kompetencji i uczenie się od siebie. Program wychowawczy ma na celu poprawę jakości pracy edukacyjnej, uwzględnia potrzeby całej społeczności przedszkolnej: dzieci, pracowników, rodziców oraz środowiska. Integruje nauczycieli i rodziców w realizacji celów wychowawczych, ujednolica oddziaływania wychowawcze, kieruje procesy wychowawcze na właściwe tory.

CELE PROGRAMU

Główne cele programu to:

- ✓ Wspomaganie rozwoju dziecka poprzez świadome podejmowanie zorganizowanych działań edukacyjnych, przyczyniających się do aktywnego nabywania doświadczeń;
- ✓ Pozwalanie dziecku na rozwój, zgodnie z jego indywidualnym tempem rozwoju, upodobaniami, zakresem potrzeb;
- ✓ Wyzwalanie w dziecku postawy twórczej, zdolnej do postrzegania, interpretowania i przekształcania otaczającej rzeczywistości;
- ✓ Zapoznanie dzieci z regułami życia w grupie, wdrażanie do samodzielności i umiejętności współżycia i współdziałania z innymi;
- ✓ Zapoznanie dzieci z prawami i obowiązkami, światem wartości moralnych oraz koniecznością ponoszenia konsekwencji swoich czynów;

- ✓ Wdrożenie dzieci do stosowania zasad bezpieczeństwa. Tworzenie warunków sprzyjających bezpieczeństwu dzieci i zachowaniu ich zdrowia.
- ✓ Wdrożenie profilaktyki zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu i komputera poprzez edukację dzieci, rodziców i nauczycieli w zakresie zasad bezpieczeństwa w sieci komputerowej.
- ✓ Kształtowanie właściwej postawy i świadomości obywatelsko – patriotycznej, okazywanie szacunku dla symboli narodowych; wzmacnianie więzi lokalnych, identyfikacji z miejscem pochodzenia, jego dziedzictwem kulturowym.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU I FORMY PRACY

Wszystkie zajęcia w przedszkolu uwzględniają założenia programu wychowawczego. Nauczyciele dostosowują przekazywanie wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw wychowanków do odpowiedniej w tym wieku aktywności dzieci, umożliwiają poznawanie świata w jego jedności i złożoności, wspomagają samodzielność uczenia się, inspirują do wyrażania własnych myśli i przeżyć oraz rozbudzają ciekawość poznawczą i motywację do dalszej edukacji.

Formy pracy:

- ✓ praca zbiorowa, indywidualna;
- ✓ zabawa oraz inne rodzaje działalności dzieci pozwalające na rozwijanie własnej inicjatywy;
- ✓ czynności samoobsługowe dzieci (np. związane z utrzymaniem higieny osobistej, porządku w sali, szatni) oraz prace użyteczne na rzecz przedszkola, domu itp.;
- ✓ spacer, wycieczki;
- ✓ zajęcia organizowane przez nauczycielkę z całą grupą lub prowadzone w mniejszych zespołach;
- ✓ udział w imprezach i uroczystościach organizowanych w przedszkolu i poza nim.

Metody pracy:

- ✓ aktywizujące (drama, wystawa, pokaz),
- ✓ podające (opowiadanie, pogadanka, historyjka obrazkowa, wiersze, piosenki, praca z tekstem),
- ✓ problemowe (gry dydaktyczne, giełda pomysłów, inscenizacja, scenki rodzajowe).

ZADANIA GŁÓWNE PROGRAMU:

- 1. BĄDŹ KULTURALNY I KOLEŻEŃSKI**
- 2. KONTROLUJ SWOJE ZACHOWANIE**
- 3. DBAJ O SWOJE BEZPIECZEŃSTWO**
- 4. BĄDŹ BEZPIECZNY W ŚWIECIE WIRTUALNYM**
- 5. POZNAJ SWOJE TRADYCJE RODZINNE, REGIONALNE I NARODOWE**

1. BĄDŹ KULTURALNY I KOLEŻEŃSKI

- ✓ Używanie form grzecznościowych "proszę", "przepraszam", "dziękuję",
- ✓ Kształtowanie podstawowych powinności moralnych np. życzliwości, tolerancji, uczciwości, sprawiedliwości, odpowiedzialności,
- ✓ Rozwijanie umiejętności rozróżniania dobra od zła,
- ✓ Okazywanie szacunku dorosłym i rówieśnikom,
- ✓ Kulturalne zachowanie się w trakcie powitań i pożegnań,
- ✓ Słuchanie innych gdy mówią- dzielenie się wrażeniami kiedy inni słuchają,
- ✓ Utrwalenie nawyków kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych,
- ✓ Przyzwyczajanie do przestrzegania zasad dotyczących utrzymania porządku w przedszkolu i jego najbliższym otoczeniu,
- ✓ Wdrażanie do zgodnej zabawy z kolegami- nie wyrządzanie nikomu krzywdy,
- ✓ Umiejętność dzielenia się z innymi,
- ✓ Okazywanie pomocy dzieciom słabszym, młodszym i mniej sprawnym,
- ✓ Kształtowanie życzliwego i otwartego stosunku do przyrody.

Cele szczegółowe: (dziecko)

- ✓ Używa słów „dzień dobry”, „dziękuję”, „przepraszam”, „proszę”, „do widzenia”,
- ✓ Zna i przestrzega normy zgodnego współżycia, rozwiązywanie konfliktów i dochodzenie do kompromisów,
- ✓ Potrafi dostrzec negatywne zachowania,
- ✓ Szanuje wytwory kolegów i cudzą własność,
- ✓ Potrafi przeprosić za popełnioną krzywdę,
- ✓ Potrafi hamować odruchy agresji,
- ✓ Obdarza uwagę dzieci i dorosłych, aby zrozumieć to, co mówią i czego oczekują,
- ✓ Potrafi zgodnie funkcjonować w grupie i zgodnie się bawić,
- ✓ Umie podzielić się z kolegami zabawką,

- ✓ Dbą o wygląd sali, dbą o zabawki, odkładają je na miejsce,
- ✓ Dbą o swój wygląd i wizerunek,
- ✓ Bierze udział w czynnościach porządkowych,
- ✓ Podejmuje się dyżurów,
- ✓ Wie, jak ważna jest troska o środowisko naturalne,
- ✓ Wie, że nie wolno zabijać zwierząt, niszczyć roślin, zaśmiecać środowiska,
- ✓ Wie, że należy segregować śmieci,
- ✓ Potrafi dostrzec negatywne zachowania w stosunku do przyrody.

Sposób realizacji:

- ✓ Utworzenie „Kodeksu Przedszkolaka” i przestrzeganie go,
- ✓ Stosowanie systemu nagród i kar,
- ✓ Zabawy dydaktyczne,
- ✓ Zajęcia i sytuacje edukacyjne,
- ✓ Rozmowy, pogadanki,
- ✓ Wykorzystanie literatury dziecięcej,
- ✓ Codzienne sytuacje z życia przedszkolnego,
- ✓ Zachęcanie do dyżurowania,
- ✓ Prace porządkowe w sali: układanie zabawek, porządek na swojej półeczce,
- ✓ Zajęcia i sytuacje edukacyjne, wykorzystanie przykładu z literatury, piosenek, opowiadań,
- ✓ Sprzątanie po zajęciach,
- ✓ Wycieczki,
- ✓ Hodowla roślin w salach.

2. KONTROLUJ SWOJE ZACHOWANIE

- ✓ Pomoc dziecku w budowaniu pozytywnego obrazu własnego „JA”,
- ✓ Uczenie dzieci rozwiązywania sytuacji trudnych na zasadzie kompromisu i uwzględniania potrzeb innych,
- ✓ Umiejętność porozumiewania się umiarkowanym głosem,
- ✓ Przestrzeganie określonych norm i reguł życia w grupie,
- ✓ Właściwe zachowania się dzieci w stosunku do innych (nie stosuj obraźliwych słów),
- ✓ Rozumienie konsekwencji kłamstwa dla siebie i innych,
- ✓ Umiejętność właściwego przyjmowania pochwał i krytyki,

- ✓ Umiejętność wyrażania swoich uczuć w sposób zrozumiały dla innych,
- ✓ Poznawanie wzorców właściwego zachowania (postawa nauczyciela, postacie z literatury).

Cele szczegółowe: (dziecko)

- ✓ Rozpoznaje i nazywa swoje emocje,
- ✓ Potrafi właściwie przyjmować pochwały i krytykę,
- ✓ Rozpoznaje zachowania pozytywne i negatywne,
- ✓ Umie we właściwy sposób przekazać swoje zdanie, wyrazić opinię,
- ✓ Potrafi w czytelny sposób określić swoje uczucia,
- ✓ Rozumie, że inni mają prawo wyrażać swoje uczucia,
- ✓ Rozróżnia prawdę, fałsz, fantazje, kłamstwa w utworach literackich i w sytuacjach codziennych, przewiduje skutki złego postępowania, wyciąga wnioski,
- ✓ Wie, co to znaczy być koleżeńskim, życzliwym, uprzejmym, tolerancyjnym,
- ✓ Bierze udział w uroczystościach przedszkolnych,
- ✓ Potrafi pokonać treść,
- ✓ Podejmuje działania na rzecz grupy,
- ✓ Wykazuje się inicjatywą w sytuacjach nowych.

Sposób realizacji:

- ✓ Systematyczne rozmowy, wyjaśnienia, wymiana zdań dotyczące własnych ocen i odczuć, uczenie liczenia się z odczuciami drugiej osoby – zabawy dramatyczne,
- ✓ Prezentowanie własnych umiejętności na forum publicznym – uroczystości dla bliskich,
- ✓ Uczestniczenie w zabawach pozwalających na rozładowanie napięć emocjonalnych,
- ✓ Eliminowanie przejawów złości, drwin, agresji poprzez rozmowy, słuchanie utworów literackich, teatryki, ocenianie postaw bohaterów, uzasadnianie swoich ocen,
- ✓ Bajki terapeutyczne,
- ✓ Gry dydaktyczne z elementami rywalizacji,
- ✓ Zabawy, ćwiczenia i tańce integracyjne, dające poczucie przynależności do grupy,
- ✓ Zabawy z rodzicami w przedszkolu,

3. DBAJ O SWOJE BEZPIECZEŃSTWO I ZDROWIE

- ✓ Zaznajomienie dzieci z zasadami warunkującymi bezpieczeństwo podczas pobytu w przedszkolu, na spacerach i wycieczkach (np. zasady ruchu drogowego),
- ✓ Umiejętność unikania zagrożeń i radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- ✓ Znajomość profilaktyki prozdrowotnej,
- ✓ Systematyczne mobilizowanie dzieci do stosowania zabiegów higienicznych,
- ✓ Rozumienie potrzeby wizyt u lekarza;
- ✓ Uświadomienie złożoności otaczającego świata i czyhających zagrożeń.

Cele szczegółowe: (dziecko)

- ✓ Przejawia samodzielność w czynnościach samoobsługowych,
- ✓ Potrafi poradzić sobie samodzielnie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidzieć skutki swojej działalności,
- ✓ Wie, jak trzeba zachować się w sytuacji zagrożenia,
- ✓ Wie, gdzie otrzymać pomoc i umie o nią poprosić,
- ✓ Zna podstawowe zasady ruchu drogowego,
- ✓ Uważnie porusza się po budynku przedszkolnym,
- ✓ Przestrzega zasad bezpieczeństwa w czasie zabaw w przedszkolu i podczas pobytu w przedszkolnym ogródku, na spacerze, wycieczce,
- ✓ Wie, że nie wolno oddalać się z określonego miejsca,
- ✓ Przestrzega zakazu zabawy urządzeniami elektrycznymi,
- ✓ Unika zabawy z ogniem,
- ✓ Rozumie i przestrzega zakazu rozmowy i wszelkich kontaktów z nieznajomymi i wie, jak zachować się w takiej sytuacji,
- ✓ Nie zbliża się do nieznanych zwierząt,
- ✓ Wie, że nie można samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych,
- ✓ Rozumie konieczność częstego przebywania na świeżym powietrzu,
- ✓ Wie, jak należy ubierać się odpowiednio do pory roku,
- ✓ Dbą o zdrowie i orientuje się w zasadach zdrowego żywienia,
- ✓ Wie, jak dbać o zęby i zna skutki niewłaściwej higieny jamy ustnej,
- ✓ Uczestniczy w zabawach ruchowych.

Sposób realizacji:

- ✓ Stwarzanie sytuacji zabawowych odzwierciedlających rzeczywistość,
- ✓ Sytuacje dnia codziennego,
- ✓ Udział w akcjach, kampaniach społecznych oraz spotkaniach,
- ✓ Wycieczki i spotkania z przedstawicielami straży pożarnej, policji itd.,
- ✓ Działanie przykładem z literatury dziecięcej,
- ✓ Dostarczanie dzieciom wzorców zachowania – filmy edukacyjne, teatryki, scenki dramatowe,
- ✓ Historyjki obrazkowe,
- ✓ Plansze z ilustracjami,
- ✓ Zabawy tematyczne – przyjmowanie w zabawach pozytywnych postaw obserwowanych w otoczeniu lub zaczerpniętych z literatury,
- ✓ Pogadanki i rozmowy, działanie własnym przykładem,
- ✓ Zajęcia dydaktyczne Organizowanie zabaw i zajęć na świeżym powietrzu oraz w sali gimnastycznej promujących ruch,
- ✓ Sytuacje życia codziennego,
- ✓ Rozmowy i pogadanki o zdrowiu,
- ✓ Zabawy tematyczne,
- ✓ Spotkania z lekarzem, sportowcem, stomatologiem,
- ✓ Piosenki, wiersze, opowiadania promujące zdrowy styl życia,
- ✓ Wspólne wykonywanie sałatek, surówek, koktajli mlecznych itp.-oraz ich degustacja.

4. BĄDŹ BEZPIECZNY W ŚWIECIE WIRTUALNYM

- ✓ Uświadamianie zagrożeń związanych z dostępem do Internetu (np.: wirtualny przyjaciel, oszust, złe samopoczucie, alienacja społeczna – brak koleżanek i kolegów w realnym świecie),
- ✓ Rozumienie znaczenia pracy ludzi różnych zawodów (spotkanie z nauczycielem informatyki),
- ✓ Zapoznanie dzieci z technicznym aspektem komputeryzacji oraz świata wirtualnego,
- ✓ Korzystanie z Internetu tylko za zgodą i akceptacją rodziców lub opiekunów,
- ✓ Kształtowanie świadomego korzystania z komputera (ograniczenie czasowe),
- ✓ Rozpoznawanie świata realnego od wirtualnej rzeczywistości (gry komputerowe) – rozróżnianie dobra od zła,
- ✓ Unikanie agresywnych zachowań oraz przemocy zawartej w grach komputerowych,

- ✓ Uświadamianie edukacyjnej roli komputera oraz Internetu ze wskazaniem na interesujące programy edukacyjne oraz ich pozytywny wpływ na rozwój myślenia, pamięci, kojarzenia i wyobraźni, a także pogłębiania wiedzy, wzmocnienia poczucia własnej wartości,
- ✓ Wykształcenie umiejętności skutecznego radzenia sobie w sytuacji zagrożenia.

Cele szczegółowe: (dziecko)

- ✓ Wie, na czym polega praca informatyka,
- ✓ Potrafi wyodrębnić spośród różnych urządzeń elementy informatyczne – komputer, mysz, monitor, tablet, telefon komórkowy itp.,
- ✓ Rozumie, że podczas korzystania z w/w sprzętu należy zachować szczególną ostrożność,
- ✓ Zna zagrożenia związane z korzystaniem z dostępu do sieci (np. wirtualny przyjaciel – oszust, złe samopoczucie, niedotlenienie organizmu, brak kolegów / koleżanek),
- ✓ Korzysta z Internetu tylko za zgodą rodziców / osób dorosłych,
- ✓ Nie traktuje komputera jak największego towarzysza zabaw,
- ✓ Zdaje sobie sprawę, że świat wirtualny to świat iluzji (rozdzielenie rzeczywistości od świata wirtualnego – nierzeczywistego),
- ✓ Nie promuje zachowań agresywnych, przemocy obecnej, np. w grach komputerowych,
- ✓ Dostrzega także pozytywny wpływ świata wirtualnego (np. rozwój myślenia, kojarzenia, wyobraźni, pogłębienie wiedzy, wzmocnienie poczucia własnej wartości, itp.).

Sposób realizacji:

- ✓ Zabawy dydaktyczne,
- ✓ Słuchanie różnych opowiadań, omawianie ich,
- ✓ Rozmowy przy ilustracjach,
- ✓ Stwarzanie sytuacji zabawowych „Obcy w sieci” itp.,
- ✓ Rozmowy, samodzielne doświadczenia i przeżycia dzieci, opowiadanie o nich,
- ✓ Zaproszenie informatyka, który przybliży dzieciom zagrożenia płynące z nieograniczonego dostępu dzieci do Internetu,
- ✓ Historyjki obrazkowe,
- ✓ Plansze demonstracyjne,
- ✓ Zajęcia dydaktyczne,

- ✓ Prezentacje,
- ✓ Pedagogizacja rodziców - gazetki ściennie, strona internetowa.

5. POZNAJ SWOJE TRADYCJE RODZINNE, REGIONALNE I NARODOWE

- ✓ Wzbogacanie wiedzy poprzez przekazywanie ciekawostek i interesujących historii, legend związanych z tradycjami rodzinnymi i regionalnymi,
- ✓ Wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez udział rodziców i dziadków w uroczystościach przedszkolnych i środowiskowych,
- ✓ Poznawanie pracy zawodowej rodziców i dziadków, oraz zawodów ważnych dla środowiska: strażak, policjant, lekarz, nauczyciel,
- ✓ Poznanie tradycji i zwyczajów związanych z obchodami świąt narodowych i uroczystości rodzinnych,
- ✓ Uświadamianie dzieciom ich przynależności narodowej- jesteśmy Polakami, mówimy po polsku, rozumiemy znaczenie słowa ojczyzna,
- ✓ Zapoznanie dzieci z barwami narodowymi, godłem, hymnem i mapą Polski.

Cele szczegółowe: (dziecko)

- ✓ Podaje swoje dane osobowe, zna adres,
- ✓ Wie komu można podawać informacje o sobie,
- ✓ Swobodnie wypowiada się o swojej rodzinie, wie gdzie pracują bliscy i czym się zajmują,
- ✓ Umie okazywać uczucia miłości i szacunku w stosunku do członków rodziny,
- ✓ Zna ważniejsze miejsca i zabytki w swojej miejscowości,
- ✓ Potrafi określić swoje miejsce w świecie: jestem Polakiem, mieszkam w Polsce, mówię po polsku,
- ✓ Zna hymn, godło i flagę państwową,
- ✓ Wie, że Polska należy do Unii Europejskiej,
- ✓ Wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa.

Sposób realizacji:

- ✓ Zabawy dydaktyczne,
- ✓ Słuchanie różnych opowiadań, omawianie ich,
- ✓ Rozmowy przy ilustracjach,
- ✓ Stwarzanie sytuacji zabawowych „Mój dom”, „Moja rodzina” itp.,

- ✓ Spotkanie rodzinne w przedszkolu oparte na wspólnej zabawie,
- ✓ Czytanie dzieciom bajek w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom” – (włączenie rodziców i innych zaproszonych gości),
- ✓ Rozmowy, samodzielne doświadczenia i przeżycia dzieci, opowiadanie o nich,
- ✓ Wycieczki, spotkania, koncerty,
- ✓ Prace plastyczne; Oglądanie albumów, encyklopedii,
- ✓ Literatura piękna i opowiadania,
- ✓ Historyjki obrazkowe,
- ✓ Plansze demonstracyjne,
- ✓ Zajęcia dydaktyczne,
- ✓ Piosenki i tańce regionalne.

EWALUCJA

Ewaluacji programu profilaktycznego, poza monitorowaniem bieżącym, dokonana będzie na radzie pedagogicznej. Podstawę do formułowania ocen z realizacji działań będą stanowiły:

- ✓ wnioski z obserwacji dzieci;
- ✓ rozmowy z rodzicami lub prawnymi opiekunami dzieci;
- ✓ rozmowy i wymiany poglądów z nauczycielami;
- ✓ bieżąca analiza dokumentów takich, jak: dzienniki zajęć, miesięczne plany pracy opiekuńczo – wychowawczo – dydaktycznej, wytwory dzieci, szczególne osiągnięcia wychowanków.

Informacje zebrane w toku badania ewaluacyjnego umożliwią identyfikację mocnych oraz słabych stron realizowanego programu profilaktycznego, wskazanie dobrych praktyk w tym zakresie, a także sformułowanie wniosków i rekomendacji dotyczących sposobu wdrażania programu w przyszłości.

Program wychowawczy naszego przedszkola ma za zadanie określać, jakimi wartościami kierujemy się w stosunku do naszego wychowanka i jego rodziców, jakie normy postępowania, zachowania, są pożądane, aby umiało funkcjonować w środowisku zgodnie z przyjętymi normami społecznymi. W celu osiągnięcia zamierzeń staramy się zapewniać warunki do pełnego rozwoju osobowego każdego wychowanka, oczekując wsparcia naszych dążeń przez rodziców dzieci. Osiągamy zadowalające efekty, jeżeli spotykamy się z aprobatą naszych rodziców.

LITERATURA:

1. Goleman D. *„Inteligencja emocjonalna”* Media Rodzina, Poznań 1997r.
2. Kochańska G. *„Kształtowanie u dzieci zainteresowań innymi ludźmi i gotowość niesienia im pomocy”* Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1982r.
3. Koźmińska I., Olszewska E. *„Z dzieckiem w świat wartości”* Świat Książki, Warszawa 2007r.
4. McDowell J. Day D. *„Jak być bohaterem dla swoich dzieci”* Vocatio Warszawa 1993r.
5. Dobson J.S. *„Dzieci i wychowanie- pytania i odpowiedzi”* Warszawa 2000r.
6. Diane Tillman, Pilar Quera Colomina: *„Wychowanie w duchu wartości”*, Warszawa 2004r.
7. Diane Tillman, Diana Hsu: *„Wchodzenie w świat”*, Warszawa 2004r.
8. Faber A. Mazlish E. *„Jak mówić żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać żeby dzieci do nas mówiły”* Poznań 1992r.
9. Franczyk A., Krajewska K. *„Skarbiec nauczyciela – terapeuty”* oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2006r.
10. Kielar – Turska M. *„Jak pomagać dziecku w poznawaniu świata”*, WSiP, Warszawa 1992r.